

Statens vegvesen

ALVER KOMMUNE
Postboks 4
5906 FREKHAUG

Behandlande eining:
Transport og samfunn

Sakshandsamar/telefon:
Ingelin Garen / 55516345

Vår referanse:
21/77262-3

Dykkar referanse:

Vår dato:
31.05.2021

Kulturfagleg uttale til søknad – bygging nær Den Trondhjemske postvei – gnr. 106 bnr. 11 Fanebust – Alver kommune

Vi viser til brev frå Alver kommune, dagsett 21.04.2021 – Oversending av søknad til uttale. Saka gjeld bygging nær Den Trondhjemske postvei, gnr. 106 bnr. 11 Fanebust i Alver kommune. Statens vegvesen har fått utsett frist for uttale til 31.05.2021.

Om saka

I denne saka er det søkt kommunen om å få bygge ny driftsbygning innanfor buffersona til postvegen. Opphavleg søknad var å rive den gamle driftsbygning på garden og oppføre ny på same stad. Denne saka blei godkjent, men grunna omstende med mykje røter og ugras kring den gamle driftsbygningen føreligg ny søknad om å oppføre ny driftsbygning litt lengre mot nord.

Denne skal etter søknaden oppførast innanfor omsynssonen i KPA (bevaring kulturmiljø). Søker opplyser om at det er utanfor vegens fyllingsfot, utan at det er nærmare spesifisert i søknaden.

Statens vegvesen v/Norsk vegmuseum har sektoransvar for vegminner og har et ansvar for å ivareta interesser knytt til dei historiske hovudvegane, som post- og kongevegar. Nasjonal verneplan for veger, bruer og vegrelaterte kulturminne (2002) er etatens styrande dokument for dette arbeidet.

Bakgrunn

Den Trondhjemske postvei vart vedteken ved kgl. res i 1785 og utbygd i åra etter dette. Vegen var den første hovudvegen mellom Bergen og Trondheim. Heile vegen var nærmare 70 mil, der 15 av disse var fjordkryssingar. Postvegen er i dag et nasjonalt viktig kulturminne.

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Nygårdsgaten 112
5008 BERGEN

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Store deler av traseen som blei valt til postvegtrase var eldre allfar- og ridevegar, noko som også gjeld for vegen på Fonnebost. I dokument frå forundersøkinga av postvegtraseen frå 1775, altså 10 år før postvegen vart vedteken, går det fram at vegen mellom Fonnebostsjøen og Lindås kyrkje hadde god standard. Dette viser at vegen er eldre enn postvegen.

Heile Den Trondhjemske postvei er innlagt i Askeladden, Riksantikvaren sin kulturminnebase, samt i Kulturminnesøk, og er slik sett synleg i offentlege kart over kulturminne.

Planstatus

I gjeldande kommuneplan for Lindås (2019–2031) er det lagt inn omsynssone på postvegen med 10 meter buffer på kva side. Dette er for å sikre at det ikkje vert gjort uheldige tiltak på vegen. Følgjende retningslinjer gjeld:

3.3.8.1 Omsynssone den Trondhjemske postvei:

I 1647 ble det innført organisert postvesen i Norge, som kom under statleg kontroll i 1719. I 1786 vart det fastlagt ei postrute kvar veke mellom Trondheim og Bergen. Trondhjemske Postvei frå 1800 vart bygd etter dåtidas vegbyggingsprinsipp – det franske prinsipp, med rett og effektiv linjeføring, stukke ut av vegeningenørar og bygd av lokale bønder. Postvegen er ein kulturhistorisk veg som er omlag 700 km totalt, der 150 km er kryssing av fjordar og innsjøar. I Lindås kommune strekkjer den seg frå Isdalstø–Seim–Nese. Delar av traseen er restaurert og opparbeidd.

Traseen er lagt inn i kommunedelplanen og i arealdelen til kommuneplanen. Etter innspel frå Statens vegvesen er det lagt inn ei omsynssone på 10 meter frå kvar side av vegen målt frå kant av grøft. Omsynssona skal sikra at det ikkje vert gjort uheldige tiltak på postvegen. Målet er at Den Trondhjemske postveg frå Isdalstø til Nese skal reetablerast og formidla historia i eit kulturhistorisk landskap, og kunne tilby eit rekreasjonsområde med ein fin tur- og sykkelveg.

Synfaring 27.05.2021

Det vart gjennomført ei synfaring den 27. mai der Statens vegvesen og Hordaland fylkeskommune deltok. Her var også tiltakshavar til stades, samt sonen. Kommunen var også invitert, men hadde ikkje anledning til å stille.

Tiltakshavar var oppteken av at postvegen skulle ivaretakast og har sjølv teke svært godt vare på vegen som går over hans eigedom.

Når det gjaldt bygging innafor omsynssona meinte både Hordaland fylkeskommune og Statens vegvesen at dette var uheldig, noko tiltakshavar også var einig i. For ham var det ikkje eit problem å flytte plasseringa noko sørover slik at den kom utanfor omsynssona.

Vurdering av denne saka

SVV har stor forståing for behovet for å sette opp ny driftsbygning. SVV er derimot skeptiske til bygging innanfor omsynssona til postvegen, og ber om at ny driftsbygning vert sett opp utanfor omsynssona. I denne saka var også tiltakshavar einig, og meinte at plasseringa av driftsbygningen fint kan endrast utan at dette vil føre med seg noko større problem.

Vi minner om at vi skal ha kommunen sitt vedtak i saka oversendt for klagevurdering.

Transport vest, Transportforvaltning
Med helsing

Frode Moen Aarland
seksjonsleiar

Ingelin Garen
senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor ingen handskrivne signaturar.

Kopi
VESTLAND FYLKESKOMMUNE INFRASTRUKTUR OG VEG, Postboks 7900, 5020 BERGEN